

Moeders van de stichting 'In liefde laten gaan' maken veel los

'Eindelijk iemand die mijn hele struggle snapt.'

Bianca de Ruijter, Mirjam Hulzebos en Ellen Beukema voelden zich eenzaam en onbegrepen toen hun dochters na jaren van psychisch lijden om euthanasie vroegen. Daarom hebben de drie moeders de stichting 'In liefde laten gaan' opgericht. Om lotgenoten te bieden wat zij zelf zo gemist hebben: steun, begrip en voorlichting. Dat ze intussen ook de ggz en publieke opinie wakker schudden, is mooi meegenomen.

Sinds zij hun ingrijpende ervaringen delen en hun krachten in een stichting bundelen, krijgen Bianca, Mirjam en Ellen iedereen stil. Ook de tv-studio van Op1, begin dit jaar. In die uitzending vertelden zij over de jarenlange worsteling van hun dochters Denise, Sara en Esther. Eerst met een psychische ziekte die een normaal leven onmogelijk maakte. En vervolgens met een doodswens die lange tijd door niemand gehoord werd. Totdat de meisjes, na een laatste schreeuw om hulp, gehoor vonden bij het expertisecentrum. Moegestreden konden zij in 2021 waardig afscheid nemen van het leven en hun dierbaren.

Daad van liefde

Na het indrukwekkende interview bij Op1 volgde een explosie van aandacht. Bianca: "Overweldigend is het. Ik kan het allemaal nog niet zo goed bevatten. Dat mensen zo onder de indruk zijn, voelt bijna beschamend. Omdat het voor ons een daad van liefde was om onze dochters te laten gaan, snap je?" Onwennig of niet, de stroom aan reacties is een ommekeer na de eenzaamheid die de drie moeders en hun gezinnen jarenlang gevoeld hebben. Zowel tijdens de ziekte van hun dochters als het uiteindelijke euthanasietraject. Bianca: "We dachten altijd dat we de enigen waren die dit meemaakten. Maar dat waren we dus niet." Dat ontdekten ze voor het eerst toen Kit Vanmechelen, psychiater bij Expertisecentrum Euthanasie, hen vorig voorjaar samenbracht. Mirjam: "Kit heeft onze dochter geholpen met de euthanasie. In een evaluatiegesprek na haar overlijden vroeg ze me: zou je misschien eens met iemand anders willen spreken die dit ook allemaal heeft doorstaan? Nooit had ik kunnen denken dat mijn leven daarna zo zou veranderen."

Bevrijding

Vanaf hun kennismaking vinden Bianca, Mirjam en Ellen bij elkaar "een warm bad" van herkenning en erkenning. Moeiteloos kunnen zij zich inleven in de verhalen over

hun dochters. Over onleefbare vormen van autisme, therapieën die niet aanslaan, crisisopnames, niet kunnen meedraaien op school en in zorginstellingen, nergens een plek vinden. En over suïcidepogingen op jonge leeftijd en de euthanasiewens. Mirjam: "Ons contact voelt als lichtpuntjes in een tijd van rouw". Bianca: "We raakten niet uitgepraat. Meteen dacht ik: eindelijk iemand die mijn hele struggle snapt. Want wie begrijpt nu werkelijk hoe het is om je kind te steunen in diens doodswens? Zij doen dat en dat is zo'n bevrijding."

Een warm bad van erkenning.

Onlosmakelijk

Bianca, Mirjam en Ellen merkten ook hoeveel sterker ze staan, samen. Dat gunnen ze lotgenoten ook. Zo werd het idee geboren om een stichting op te richten. Mirjam was enthousiast, maar moest er ook even over nadenken. "Ik twijfelde of ik zo openlijk mijn naam aan dit complexe onderwerp wilde verbinden. Er is toch ook een bepaalde schaamte als je kind zo ziek is en niet meer wil leven. Maar al gauw besefte ik: Sara's euthanasie en wat we met elkaar hebben meegemaakt vormt zo'n onlosmakelijk onderdeel van mijn leven en van wie ik ben. Daar wil ik niet omheen."

Openheid

Naast het bevorderen van lotgenotencontact, willen zij met hun stichting bijdragen aan openheid over euthanasie vanwege een psychische aandoening, ook onder hulpverleners. Ellen: "Het zou psychiatrische patiënten en hun families veel leed besparen als artsen het onderwerp niet ontwijken. Als zij erkennen dat er grenzen zijn aan hun behandelingen. De belofte 'we helpen Esther er wel weer bovenop' kon ik op den duur niet meer horen. Elke keer weer bleven we met lege handen achter, en dat meer dan [Lees verder op pagina 2](#) →

'We dachten altijd dat we de enigen waren; dat waren we dus niet.'

Rechts op de foto: Bianca de Ruijter (53). Samen met Joost heeft ze twee dochters. Haar oudste dochter Denise (21) overleed op 26 juli 2021. Mirjam Hulzebos (53, links op de foto) is samen met Hedzer en heeft vier dochters. Haar jongste dochter Sara (18) overleed op 18 oktober 2021. Ellen Beukema (63) is getrouwd met Rob en heeft vier kinderen. Haar oudste dochter Esther (33) overleed op 10 december 2021.

Hun ervaringsverhalen vind je op www.inliefdelatengaan.nl

→ *vervolg interview* vijftien jaar lang.” Bianca: “Ondanks hun toewijding merkten we hoe lastig hulpverleners het vonden om te zeggen: dit gaat zo niet langer, we kunnen niks meer voor je kind doen.” Ellen: “Ik zou het van de daken willen schreeuwen: echt, je bent geen slechte psychiater als je aangeeft dat er geen behandeling meer is! Iemand met een dwarslaesie kun je ook niet laten lopen.”

‘Bám, wat een aandacht!’

Wat overigens niet betekent dat zij met hun stichting predikers van euthanasie zijn geworden, benadrukt Mirjam. “Als het lijden zo groot is en geen behandeling meer uitkomst biedt, dan is euthanasie een optie. Sara’s diepste wens was om ‘gewoon’ te kunnen leven. Maar wat ze ook deed, het lukte niet. Euthanasie was het op een na beste alternatief.”

Ontmoetingsdag

Financieel gesteund door de Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie, ging half december 2022 de stichting live, inclusief website en besloten Facebookgroep. “En toen was het bám, wat een aandacht”, vertelt Bianca. Los van de media meldden zich binnen no time meer dan veertig lotgenoten. “Per persoon kijken we wat zij nodig hebben en wat wij kunnen bieden. Sommigen willen graag een of meer gesprekken met een van ons, anderen voelen zich geholpen door het onderling delen van hun ervaringen via Facebook. Voor wie dat fijn vindt vormen we daarnaast kleine groepjes voor contact, live en online.” Najaar 2023 wilden de drie een ontmoetingsdag voor ouders organiseren. En in 2024 een congres waar zij ouders

en zorgprofessionals samenbrengen om met elkaar te kijken hoe zij kinderen die psychisch lijden en naar de dood verlangen beter kunnen helpen en begeleiden.

Trotse ouders

Hoe het ook gaat uitpakken, hun stichting gaat niet over verdriet, willen zij tot slot benadrukken. Bianca: “Maar over trotse ouders die hun kinderen tot het einde steunen, zodat zij niet eenzaam hoeven te sterven.” Ellen: “Helemaal in de geest van onze dochters die niets liever wilden dan dat hun doodswens bespreekbaar zou worden.”

Steun, troost en kracht

Kit Vanmechelen, psychiater bij Expertisecentrum Euthanasie, bracht de moeders samen: “Ik zie zoveel patiënten en hun gezinnen op hun eigen eilandjes worstelen met de euthanasiewens van hun kind, terwijl zij niet de enigen zijn. In 2021 kregen 115 mensen euthanasie op basis van psychisch lijden, waarvan 31 jonger dan 40 jaar. Ik geloof in lotgenotencontact – voor steun, troost en kracht. Daarnaast kan de stichting helpen om het begrip van de omgeving te vergroten. En van psychiaters. Ik hoop dat de aandacht hen aanspoort om te luisteren naar hun patiënten met een doodswens en in elk geval het gesprek aan te gaan. Met hen in plaats van over hen. Wij artsen kunnen slecht erkennen dat er grenzen zijn aan het behandelen. In dat geval vind ik: houd mensen niet koste wat kost in leven en overweeg hun wens tot euthanasie zelf te onderzoeken. Laat je patiënten niet in de steek.”

Column

Leef mee met Willeke Stadtman, arts bij Expertisecentrum Euthanasie.

Foto: Margje Benning

Wijntjes

Het was half tien en ik had mijn jas al aan: telefoon. Het was de huisarts van Grada. Hij was gistermiddag bij haar op bezoek geweest om afscheid te nemen, “en heel vervelend misschien, maar ze zei dat ze euthanasie wil, maar nu nog niet”. Ik bel met de apotheker. Helas: hij had de middelen net bereid. Enigszins verolgen vraagt hij waar de rekening van 90 euro naartoe mag. Nooit geweten dat euthanatica 90 euro kosten.

‘Ik wil euthanasie, maar nu nog even niet.’

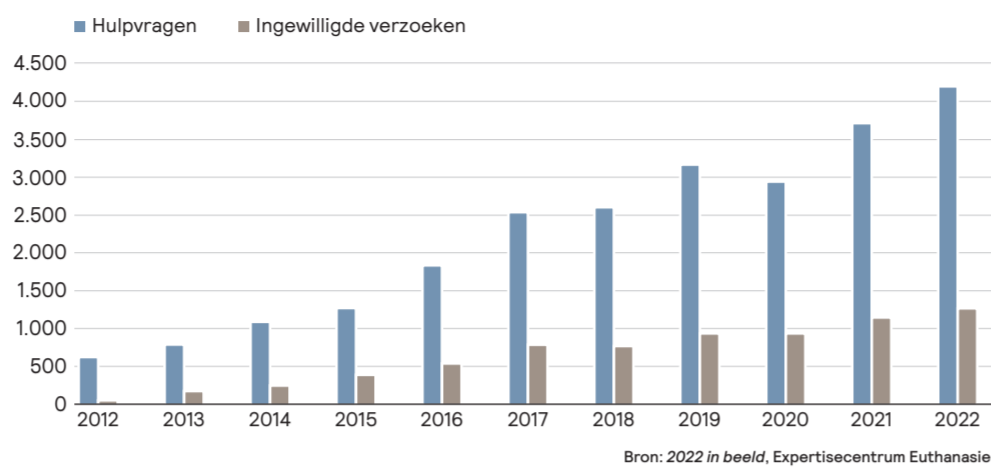
Tijdens de zes huisbezoeken hadden we Grada leren kennen. Ze kon de afhankelijkheid niet verdragen, ze wilde niet bungelen in een tillift, niet in een rolstoel zitten. Ze wilde de Grada zijn die ze wás: iemand die de lakens uitdeelde op een afdeling van ruim dertig medewerkers, die prat ging op haar status, een wereldreiziger, ze wás iemand. Zij had een hekel aan vragen; waar bemoeden we ons mee? Ze wilde dood omdat ze lichamelijk niets meer kon. En dan ging haar wijsvinger standaard richting het hoofd: daar was niets mis

mee. Dat deed het nog. Dacht ze. De geriater dacht daar heel anders over.

Grada (93) woonde in een prachtige particuliere zorgvilla. Als mijn collega Marian en ik die ochtend binnenkomen zit ze, zoals altijd, in haar rolstoel bij het raam, handen in de schoot, een schaal koekjes binnen handbereik. Nicht Yvonne zit er verbouwereerd bij. Ze snapt er niets van. Grada zelf doet alsof ze er niet is, het hoofd deemoedig gebogen. Als we tegenover haar zitten, slaat ze haar ogen een beetje op, oogcontact maakt ze niet. Marian zegt dat het helemaal niet erg is. Dat het juist goed is dat ze gezegd heeft dat ze geen euthanasie wil. Het hoofd draait langzaam omhoog. “Ik wil euthanasie, maar nu nog even niet. En denk vooral niet dat ik niet meer weet wat ik wil.” En daar is die wijsvinger weer. Nicht Yvonne laat zich troosten; mogelijk is Grada’s onvermogen om te beslissen een voorbode van wilsonbekwaamheid. Recent, vier jaar na dato, heb ik contact met de huisarts. Als ik naar Grada vraag, schiet hij in de lach. “Ze is er nog, ze geniet volop van haar wijntjes bij de lunch. Ze heeft het nooit meer over euthanasie gehad.”

Mooi. Zo kan het dus ook.

Hulpvragen en ingewilligde verzoeken bij Expertisecentrum Euthanasie tussen 2012 en 2022, in procenten

Standpunt Expertisecentrum Euthanasie

Euthanasie hoort in beginsel thuis bij de eigen behandelaar.

Alle BIG-geregistreerde artsen in Nederland mogen een euthanasieverzoek oppakken en – indien het binnen de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding (WtI) past – inwilligen. Maar euthanasie is geen ‘normaal’ medisch handelen. Het is geen recht van patiënten en geen plicht van artsen. Waarom geven artsen geen gehoor aan een euthanasieverzoek? Geloofsovertuigingen kunnen een rol spelen. Daarnaast geven artsen aan dat gebrek aan ervaring en twijfel of het verzoek aan de zorgvuldigheidseisen van de WtI voldoet redenen zijn om een verzoek niet op te pakken. Uit ervaring

weten we dat patiënten het liefst door hun eigen (huis)arts worden geholpen, die zij dikwijls al langer kennen en met wie zij een behandelrelatie hebben. Er zijn eenentwintig consultants werkzaam bij Expertisecentrum Euthanasie die artsen begeleiden bij euthanasietrajecten van hun patiënten. Dikwijls kunnen deze artsen een volgend verzoek zelfstandig oppakken. Het consulentwerk wordt niet vergoed door de zorgverzekeraars en is uitsluitend mogelijk dankzij bijdragen van de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie. Het expertisecentrum deelt haar kennis graag met de beroepsgroep.

Vraag & Antwoord

De SCEN-arts is het oneens met mijn verzoek, wat nu?

Voordat de arts (of in het geval van Expertisecentrum Euthanasie: het team) het euthanasieverzoek daadwerkelijk kan inwilligen, moet deze een SCEN-arts consulteren die toetst of de arts zorgvuldig handelt. De SCEN-arts spreekt met de arts, bestudeert de medische informatie en bezoekt de patiënt. De afkorting SCEN staat voor Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland. Het advies van de SCEN-arts is niet bindend. Wel moet de

arts die de euthanasie verleent voldoende kunnen motiveren waarom hij een negatief SCEN-advies naast zich neerlegt. De arts wordt achteraf beoordeeld door een regionale toetsingscommissie (RTE). Als deze commissie oordeelt dat niet aan alle wettelijke zorgvuldigheidseisen is voldaan, kan dit grote gevolgen hebben voor de arts. Het is dus aan de arts om te beoordelen of hij na een negatief SCEN-advies het euthanasieverzoek kan inwilligen.

Hoeveel mensen werken bij het expertisecentrum?

Door het toenemend aantal hulpvragen is Expertisecentrum Euthanasie uitgedroefd tot een zorgorganisatie met 198 medewerkers, waaronder 160 zorgprofessionals (89 artsen en 71 verpleegkundigen). Van de zorgprofessionals werken eenentwintig ook als consulent. Net als de gehele ggz kampt ook het expertisecentrum met een tekort aan psychiaters;

momenteel zijn er zeven in dienst. Inspanningen om meer psychiaters aan te trekken gaan onverminderd voort. De 160 zorgprofessionals worden ondersteund door 38 kantoormedewerkers. De Raad van Toezicht en de Adviesraad tellen respectievelijk vijf en zeven leden. Het bestuur van de Stichting Vrienden van Expertisecentrum bestaat uit vijf leden.

Heeft u ook een vraag voor Expertisecentrum Euthanasie? Mail vrienden@expertisecentrum euthanasie.nl. U krijgt altijd persoonlijk antwoord en mogelijk staat uw vraag de volgende keer in deze rubriek.

Even mailen met...

Sander de Hosson

Sander de Hosson is longarts, publicist en motor achter het expertisecentrum voor palliatieve zorg Carend. Hij schreef *Slotcouplet* en onlangs verscheen zijn nieuwe boek *Leven toevoegen aan de dagen*.

Lang geleden, toen ik werd opgeleid als longarts, viel me altijd op dat het leek alsof mensen euthanasie en palliatieve zorg als twee volledig gescheiden werelden zagen. Dat is allang veranderd en gelukkig is euthanasie allang geïntegreerd in een brede reeks van mogelijkheden die we als zorgverleners hebben om het lijden in de laatste fase van het leven te verlichten. Überhaupt zien we het laatste decennium een golf van professionalisering rond palliatieve zorg. We zijn de pioniersfase wel echt voorbij. Nu is het zaak om echt te werken aan het structureel aanbieden van palliatieve zorg aan patiënten die dit nodig hebben. Een van de allerlaatste echt grote bastions die op dit vlak nog in te nemen is, is het inbedden van palliatieve zorg in de basis- en vervolopleidingen tot arts en verpleegkundige. Nog altijd kun je in Nederland arts worden zonder echt structureel palliatieve zorg in je opleiding gezien te hebben.

‘We zijn de pioniersfase wel echt voorbij.’

Het zorgplatform Carend, een expertisecentrum voor palliatieve zorg dat ik samen met internist Sabine Netters mocht oprichten, wil de structurele verandering verder stimuleren. We hebben een warme partner gevonden in Expertisecentrum Euthanasie waarmee we recent een webinarreeks maakten voor zorgverleners over onder andere euthanasie bij psychiatrische aandoeningen en bij dementie.

Laten we de handen verder ineen slaan. Laten we palliatieve zorg met z’n allen echt op de kaart zetten. Er is nog veel te doen, maar de vele dwarsverbindingen tussen vele betrokken zorgverleners, patiënten, naasten, burgers en instellingen brengen de palliatieve zorg op de plaats waar het moet zijn.

Opgevangen

‘Ze heeft zes organen gedoneerd, ik was zo trots op haar.’

Floor
na de euthanasie van haar zus

‘Niet elke doodswens is een euthanasiewens.’

Rosalie Pronk,
ethicus

‘Het voorkomen van zelfdoding is een kerntaak van de ggz.’

Cisco van Veen,
Psychiater

‘Spreek ik met het episch centrum?’

Patiënt,
Tijdens telefoongesprek met een verpleegkundige van Expertisecentrum Euthanasie

Foto: Maartje Geels

Ethicus Katja ten Cate geeft het expertisecentrum extra impuls.

Katja ten Cate, adviseur Ethiek & Ontwikkeling

‘Elk euthanasietraject is een ethisch dilemma.’

Als lid van een Regionale Toetsingscommissie Euthanasie (RTE) zag ethicus Katja ten Cate veel dossiers van Expertisecentrum Euthanasie voorbijkomen. De organisatie intrigeerde haar zo, dat zij besloot een open sollicitatie te sturen. Eind 2022 werd ze aangenomen als adviseur Ethiek & Ontwikkeling. Een nieuwe functie, die de nodige uitdagingen biedt.

“Elk euthanasietraject is een medisch, juridisch en ethisch dilemma”, zegt Ten Cate. “Ik wil bewerkstelligen dat ook de ethische kant een vaste plek binnen onze euthanasiezorg krijgt. Nu gebeurt dat vaak nog impliciet, onuitgesproken of tussen de regels door. Meer structurele aandacht voor het verdiepende gesprek met elkaar vraagt ook om een structuur die dat mogelijk maakt, en om reflectievaardigheden. Vanuit mijn ervaring als ethiekdocent en gespreksleider ‘moreel beraad’ kan ik hierin iets betekenen.”

Hoe precies, dat is nog even zoeken, vervolgt ze. “Ik kan van alles optuigen, maar als collega’s er geen behoefte aan hebben, komt het niet aan. Daarom ben ik allereerst bezig om in kaart te brengen waar behoefte aan is. Naast ethiekondersteuning in de vorm van bijvoorbeeld een ‘moreel beraad’ kun je ook denken aan een themamiddag ethiek of aan meer scholing op dit vlak. Vanzelfsprekend sta ik altijd open voor collega’s om te sparren over ethische vraagstukken.”

Hoger plan

Het woord ‘ontwikkeling’ in haar functie is behoorlijk breed. “De organisatie zelf en de rol van Expertisecentrum Euthanasie in het Nederlandse zorglandschap zijn continu in ontwikkeling. Dat kent de nodige uitdagingen. Op dit moment ben ik bezig met onze nascholingen die we, zowel didactisch als inhoudelijk, een extra impuls willen geven. Tegelijkertijd denken we na over het uitbreiden van ons scholingsaanbod, maar ook over andere vormen om onze kennis te

delen met zorgverleners buiten het expertisecentrum. Met opleidingen voor zorgprofessionals voer ik gesprekken om te verkennen of wij met onze scholingen de kennis over euthanasiezorg in het land op een hoger plan kunnen tillen.”

‘De organisatie is continu in ontwikkeling.’

Ook binnen zorginstellingen legt Ten Cate contacten. “In de ggz zijn bijvoorbeeld best wel bereidwillige psychiaters te vinden, maar zij missen vaak de ervaring en de kennis om zelf euthanasieverzoeken op te pakken. Hoe kunnen we ggz-instellingen ondersteunen met onze kennis en expertise? En hoe kunnen we deze instellingen samenbrengen zodat ze ook van elkaar kunnen leren? Op deze vragen zoeken onze relatiebeheerder, psychiaters en ik antwoorden.”

Bagage

Het aantal aanvragen voor wetenschappelijk onderzoek op basis van data van Expertisecentrum Euthanasie heeft de laatste jaren een vlucht genomen. Ook hierbij komt eerdere ervaring van Ten Cate goed van pas. “In het Radboud-ziekenhuis maakte ik deel uit van de Medisch Ethische Toetsingscommissie, die onderzoek met mensen beoordeelde. Uit deze bagage kan ik putten als ik samen met onze begeleider wetenschappelijk onderzoek bekijk aan wat voor onderzoek het expertisecentrum

wil meewerken en hoe we onze data daarvoor beter kunnen ontsluiten.” Ze voelt zich inmiddels aardig thuis bij het expertisecentrum. “Collega’s weten me steeds beter te vinden en ik krijg steeds meer werk. Mijn input wordt erg gewaardeerd en dat is fijn om te horen.”

Normatieve ideeën over ‘goed sterven’

Katja ten Cate werkte eerder bij verschillende universitaire medische centra als onderzoeker en docent op de afdeling medische ethiek. Voor haar promotie deed ze onderzoek naar de opvattingen van huisartsen over euthanasie. Haar conclusie: huisartsen houden er soms heel persoonlijke normen op na die weinig tot niks met de zorgvuldigheidseisen van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding (WtI) te maken hebben.

Ten Cate: “Bijvoorbeeld de voorwaarde dat een patiënt een conflict in de familie moet bijleggen of berusting moet vinden in het feit dat hij dood gaat voordat de huisarts tot euthanasie wil overgaan. Er bleken allerlei normatieve ideeën over ‘goed sterven’ achter schuil te gaan.”

Aanmelden kan vanaf nu!

We zien u graag bij de vriendenbijeenkomst op 2 juni 2023.

Op vrijdag 2 juni is er een vriendenbijeenkomst in cultuur- en congrescentrum Antropia in Driebergen. Deze bijeenkomst staat in het teken van de onderwerpen euthanasie bij dementie en euthanasie bij stapeling van ouderdomsklachten.

PROGRAMMA

- 13:00 Inloop
- 13:30 Introductie door Pieter Swildens, voorzitter bestuur stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie. Hoe gaat het met projecten die gefinancierd worden door de vrienden?
- 13:40 Uit de praktijk: Euthanasie bij stapeling van ouderdomsklachten
- 14:30 Actuele ontwikkelingen bij Expertisecentrum Euthanasie door bestuurder Sonja Kersten
- 15:00 Pauze
- 15:30 Uit de praktijk: Euthanasie bij dementie
- 16:30 Einde bijeenkomst

U hoort praktijkverhalen van artsen en verpleegkundigen verbonden aan het expertisecentrum, en er is volop gelegenheid om vragen te stellen. Ook is er informatie over periodieke schenkingen en het opnemen van Expertisecentrum Euthanasie in uw testament.

U kunt u zich inschrijven via expertisecentrum euthanasie.nl/vriendenbijeenkomst of via de QR code. Liever telefonisch aanmelden? Bel met de vriendenadministratie via 070 891 26 21. U ontvangt een bevestiging met het gedetailleerde programma en de routebeschrijving.

Wilt u de bijeenkomst liever thuis volgen? Vrienden die hun e-mailadres hebben doorgegeven ontvangen automatisch een bericht met de link om de uitzending via laptop of smartphone te bekijken.

Eerdere bijeenkomsten terugkijken?

Eerdere webinars gemist of nog eens terugkijken? Dat kan op de website van de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie: expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden. Hier vindt u vijf uitzendingen met verschillende thema's:

- euthanasie bij dementie
- euthanasie bij oncologie
- euthanasie bij psychisch lijden

- euthanasie bij stapeling van ouderdomsklachten

Ook opnames van de vriendenbijeenkomst van 19 augustus 2022 zijn online te bekijken. Tijdens deze bijeenkomst in Amsterdam stonden de thema's duo-euthanasie en euthanasie bij dementie centraal.

Foto: Jurgen Huiskes

Oud-medewerkers blijven betrokken

Op het kantoor in Den Haag kwamen vrijdag 17 februari veertien oud-medewerkers bij elkaar om bijgepraat te worden over de ontwikkelingen bij Expertisecentrum Euthanasie. Zij maken deel uit van een nieuw opgerichte groep 'EE-oudgedienden'.

Bestuurder Sonja Kersten: "Van een soort familiebedrijf zijn we gegroeid naar een organisatie met veel nieuwe collega's en

nieuwe functies. Het veld ziet ons inmiddels als een zeer gerespecteerde, betrouwbare en gevestigde zorgorganisatie; de oud-medewerkers hebben daar mede de fundering voor gelegd." Inmiddels hebben 29 mensen zich aangemeld als lid en is besloten dat de oudgedienden zo'n twee keer per jaar bij elkaar komen. De bijeenkomsten worden mogelijk gemaakt door de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie.

'Tijd om het nest te verlaten.'

Wie een vriendenbijeenkomst heeft bezocht, heeft hem ongetwijfeld gezien: Lobsang Jap-A-Joe, coördinator van de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie (VVEE).

Na bijna tien dienstjaren bij het expertisecentrum draagt hij het stokje over. "Het is tijd om het EE-nest te verlaten en een nieuw avontuur aan te gaan." Reizen wil hij en wie weet, misschien een poosje in Barcelona blijven. "Alles ligt open; ik ga graag op ontdekking." Hij neemt een koffer mee met goede herinneringen en bijzondere verhalen. "Het contact met de vrienden heb ik altijd als heel warm en waardevol ervaren."

De selectieprocedure voor zijn opvolging is in volle gang. In de volgende editie van *Vrienden voor het leven* leest u er meer over.

Foto: Martijn Beekman

Steun ons: word vriend.

Met uw hulp kunnen wij:

- De continuïteit van euthanasiezorg garanderen
- Interne ontwikkelingen van Expertisecentrum Euthanasie ondersteunen
- (Huis)artsen begeleiden bij euthanasietrajecten
- Nascholing voor (huis)artsen aanbieden
- Wetenschappelijk onderzoek doen
- Voortdurend werken aan maximale zorgvuldigheid
- Kennis over euthanasie en levenseinde bij vrienden versterken

Als vriend ontvangt u uitnodigingen voor vriendenbijeenkomsten met actuele thema's. Ook krijgt u drie keer per jaar de nieuwsbrief *Vrienden voor het Leven* toegestuurd, met nieuws en informatie over de euthanasiezorg en ontwikkelingen bij Expertisecentrum Euthanasie.

Doneer via NL36 TRIO 0391 1048 45 t.n.v. Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie o.v.v. 'gift'. Elke bijdrage is van harte welkom.

Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie heeft een ANBI-status, waardoor uw donatie fiscaal aftrekbaar is en uw steun voor honderd procent ten goede komt aan Expertisecentrum Euthanasie.

Meer informatie over donaties, schenkingen, legaten en erfstellingen vindt u op onze website: expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden.

Ook vriend worden? Schrijf u in via expertisecentrum euthanasie.nl/vriend-words. U kunt ook de QR-code gebruiken.

Colofon

No. 13, voorjaar 2023

Vrienden voor het leven is een uitgave van de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie. De nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (papier en digitaal). Donateurs ontvangen de nieuwsbrief gratis.

Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie (VVEE)
Antwoordnummer 286, 1800 VB Alkmaar
070 891 26 21 (ma t/m vrij van 8.30 tot 17.00 uur)
vrienden@expertisecentrum euthanasie.nl
expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden

Redactie Elke Swart
Aan dit nummer werkten mee: Annerieke Dekker, Teus Lebbing, Willeke Stadtman, Marijke van Moll
Fotografie Maartje Geels, Martijn Beekman, Jurgen Huiskes
Vormgeving Studio Het Mes
Drukwerk en verzending MEO

Copyright Teksten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie worden overgenomen.